

Ouders Aan Zet in de Halt-straf

Evaluatie van de pilot - 2018

Als een kind in aanraking komt met het jeugdstrafrecht willen en kunnen ouders meer doen om te voorkomen dat hun kind recidiveert. Dit blijkt uit een baanbrekend experiment binnen de Halt-straf dat Halt en JSO in 2018 hebben afgerond.

Ouders Aan Zet (OAZ) laat ouders het strafbare gedrag van hun kind aanpakken, samen met de Halt-medewerker. De werkwijze, die door JSO samen met Halt is ontwikkeld, laat ouders het strafbare gedrag van hun kind aanpakken, in plaats van de Halt-medewerker. De Halt-medewerker blijft invulling geven aan het straftraject, maar de ouders krijgen er een grotere rol in.

In deze infographic laten we zien wat Ouders Aan Zet is en wat de belangrijkste bevindingen zijn uit de pilot.

[Wat is OAZ? >](#)

[OAZ-trajecten >](#)

[Onderzoek >](#)

[Ervaringen >](#)

[Vervolg >](#)

Wat is Ouders Aan Zet?

Ouders Aan Zet is een alternatieve procedure binnen Halt waarbij ouders direct worden aangesproken op de verantwoordelijkheid die ze hebben voor hun kind. Ouders hebben een belangrijke rol om hun kind te helpen het overlastgevende en criminele gedrag te stoppen en herhaling te voorkomen.

De doelen van de pilot OAZ in de Halt-straf zijn hetzelfde als in de reguliere halt-straf, namelijk:

1. Inzicht geven in de gevolgen van het gedrag;
2. Rechtzetten van het gedrag;
3. Aanleren van gedragsalternatieven.

Het verschil met de reguliere Halt-straf is echter dat in OAZ ouders bepalen hoe deze doelen bereikt worden. Ouders gaan aan de hand van 'Oorzaak kaarten' met hun kind in gesprek om samen te achterhalen wat tot het delictgedrag heeft geleid.

Vervolgens kiezen ouders en kind samen drie kaartjes met oorzaken die ze aan willen pakken. Voor elke oorzaak bedenken ouders en kind een doel. Bij de oorzaak 'Ik verveel me vaak' kan het doel bijvoorbeeld zijn 'Ik ga twee keer per week sporten'. Op basis hiervan maken ouders samen met hun kind en de Halt-medewerker een plan van aanpak.

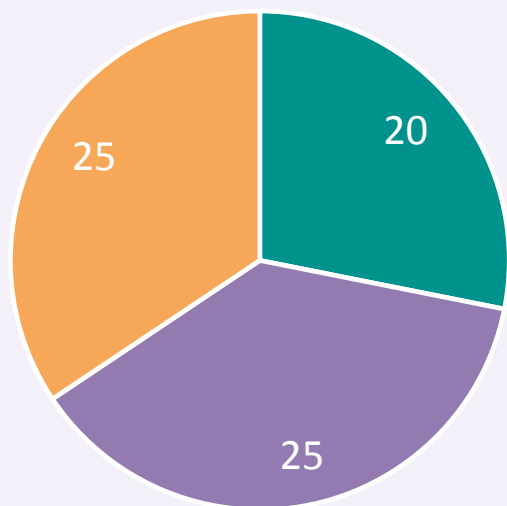

Voorbeeld
'Oorzaak kaarten'
voor ouders (paars) en
jongere (groen)

OAZ-trajecten

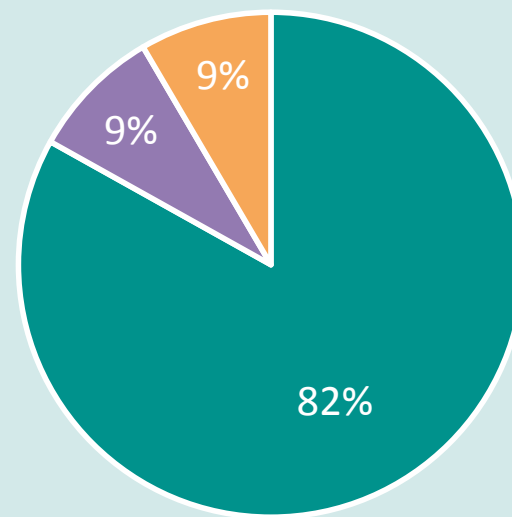
In de pilot zijn 70 Halt-trajecten volgens de OAZ-methode doorlopen.

Aantal trajecten gestart per gemeente:

- Den Haag
- Gouda
- Rotterdam

Verloop OAZ-trajecten:

- Positief afgeronde OAZ-trajecten
- Omgezet in regulier Halt-traject
- Teruggemeld bij Openbaar Ministerie

Onderzoek

82% Positief afgeronde OAZ trajecten

Van de trajecten die zijn doorlopen is 83% positief met Ouders Aan Zet afgerond. De belangrijkste meerwaarde van OAZ zit er volgens jongeren, ouders en medewerkers in dat ouders en jongeren met elkaar in gesprek gaan over onderwerpen die ze anders niet zouden bespreken. Hierdoor wordt de band tussen ouders en hun kind versterkt.

Veel jongeren die het traject positief hebben afgerond geven aan dat ze ervan geleerd hebben en er positief op terugkijken. Ouders en medewerkers zien het daarnaast als een meerwaarde dat ouders erkend en gehoord worden in het OAZ-traject.

Medewerkers ervaren OAZ met name als een handige tool om met ouders in gesprek te gaan. Ouderlijke betrokkenheid wordt door de Halt-medewerkers als belangrijkste schakel gezien om een traject positief af te kunnen ronden met OAZ.

9% Omgezet in regulier Halt-traject

In zes trajecten hebben Halt-medewerkers ervoor gekozen om het traject om te zetten in een regulier Halt-traject. In twee van deze trajecten leek sprake te zijn van onwil van ouders, waarvan medewerkers de jongeren niet de dupe wilden laten worden. In één geval zou het traject te veel vertraging oplopen door het verzetten van afspraken en in één traject verliep de communicatie met ouders erg moeizaam vanwege taalproblemen. In het vijfde traject was het een bewuste keuze van de moeder om meer verantwoordelijkheid bij haar zoon neer te leggen omdat hij bijna 18 werd.

9% Teruggemeld bij Openbaar Ministerie

In de pilot zijn zes trajecten teruggemeld bij het Openbaar Ministerie. Dit gebeurt wanneer een Halt-straf niet succesvol kan worden afgerond. Dit gebeurde in deze trajecten omdat de jongeren zich niet aan de gemaakte afspraken hielden.

Ervaringen

Jongeren

“Door het gesprek met mijn ouders ben ik gestopt met roken en praat ik over mijn gevoel.”

“Ik snap nu dat ook mijn ouders last kunnen hebben van mijn gedrag.”

Ouders

“Ik heb geleerd dat ik veel meer kan doorvragen bij mijn kind: wat houdt je bezig op dit moment? Er kwam veel meer uit dan ik ooit had gedacht.”

“We waren als ouders helemaal betrokken door de gesprekken, opdrachtjes en interviews.”

Halt-medewerkers

“Ouders en kind kijken voorbij blinde vlekken: soms zie je als gezinslid niet meer wat er gebeurt. Iemand anders kan signaleren wat patronen zijn of onderwerpen die besproken moeten worden.”

“De kaartjes geven meer openheid; de jongere ervaart dat dingen bespreekbaar zijn.”

Vervolg

Ouders Aan Zet en Halt

Er zijn in de pilot ook punten van Ouders Aan Zet naar voren gekomen die verbeterd moeten worden. Zo is er behoefte aan uitbreiding van de oorzakenkaartjes en wordt het Plan van Aanpak doorontwikkeld. Na deze doorontwikkeling wil Halt OAZ introduceren in alle Halt-teams in Nederland en opnemen in hun basisaanpak. Halt en JSO blijven samen optrekken bij de implementatie van OAZ binnen Halt. Een digitale introductie wordt door JSO ontwikkeld voor Halt en Halt heeft de belangrijkste uitdaging: OAZ in heel Nederland uitvoeren.

Ouders Aan Zet in het jeugdstrafrecht

OAZ is een visie/werkwijze die behalve bij Halt, ook verder in het jeugdstrafrecht kan worden toegepast. Bijvoorbeeld in de jeugdreclassering of het onderwijs zijn er mogelijkheden om ouders meer regie, invloed en zeggenschap te geven bij het voorkomen van strafbaar gedrag van hun kinderen. JSO zet zich in om Ouders Aan Zet ook binnen andere domeinen van het jeugdstrafrecht te introduceren.

Meer weten?
Neem dan contact op met:

Nita van Veluw
06 349 499 19
n.v.veluw@jso.nl

Sophie de Valk
06 517 276 85
s.de.valk@jso.nl

Halt.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

TERUG